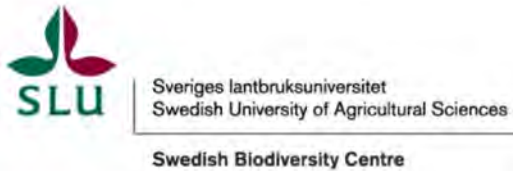

TRIEKOLs forskning om artrika sidoområden

Tommy Lennartsson
J-O Helldin
Anna Westin
Juliana Dániel-Ferreira
Jan Plue
Jörgen Wissman
Weronika Axelsson Linkowski
Magnus Stenmark, *Calluna*
Svenja Kröger, *NIBIO, Norge*

Miljö- & kulturmiljöspecialister
m.fl. på Trafikverket

Hur det börjar: Dialog Trafikverket-Forskare

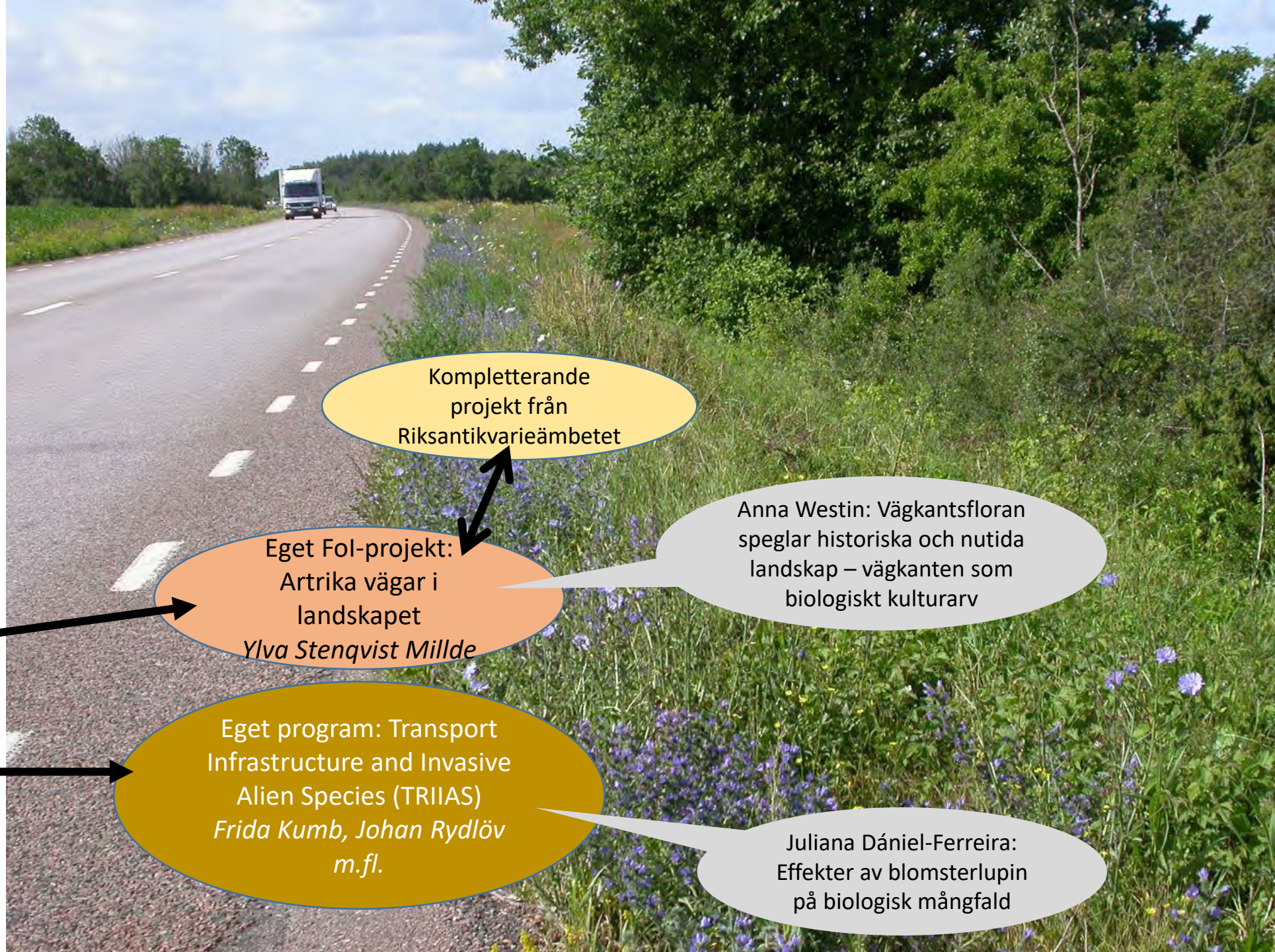
- En större verktyglåda för skötsel och byggande av artrika väg- och järnvägsmiljöer – rätt åtgärd på rätt plats
- Hur hindra att artrika vägkanter försämras?
- Modifierad skötsel på stationer för att gynna biologisk mångfald
- Landskapets betydelse för artrikedom i vägkanter
- Kontroll av invasiva växter
- Är vägkanten en ekologisk fälla?

Kunskapsbehov

- En större verktygslåda för skötsel och byggande av artrika väg- och järnvägsmiljöer – rätt åtgärd på rätt plats
- Hur hindra att artrika vägkanter försämras?
- Modifierad skötsel på stationer för att gynna biologisk mångfald
- Landskapets betydelse för artrikedom i vägkanter
- Kontroll av invasiva växter
- Är vägkanten en ekologisk fälla?

Kompletterande projekt från Riksantikvarieämbetet

Eget Fol-projekt: Artrika vägar i landskapet
Ylva Stenqvist Milde

Anna Westin: Vägkantsfloran speglar historiska och nutida landskap – vägkanten som biologiskt kulturarv

Eget program: Transport Infrastructure and Invasive Alien Species (TRIIAS)
Frida Kumb, Johan Rydlöv m.fl.

Juliana Dániel-Ferreira: Effekter av blomsterlupin på biologisk mångfald

Kunskapsbehov

- En större verktygslåda för skötsel och byggande av artrika väg- och järnvägsmiljöer – rätt åtgärd på rätt plats
- Hur hindra att artrika vägkanter försämras?
- Modifierad skötsel på stationer för att gynna biologisk mångfald
- Landskapets betydelse för artrikedom i vägkanter
- Kontroll av invasiva växter
- Är vägkanten en ekologisk fälla?

Vilka åtgärder behövs för att skapa/behålla artrikedom?

Larver av bastardsvärmare

"Vanlig" artfattig åker-innerslänt

Artrik innerslänt vid ny busshållplats

Kunskapsbehov

- En större verktygslåda för skötsel och byggande av artrika väg- och järnvägsmiljöer – rätt åtgärd på rätt plats
- Hur hindra att artrika vägkanter försämras?
- Modifierad skötsel på stationer för att gynna biologisk mångfald
- Landskapets betydelse för artrikedom i vägkanter
- Kontroll av invasiva växter
- Är vägkanten en ekologisk fälla?

Vilka åtgärder behövs för att skapa/behålla artrikedom?

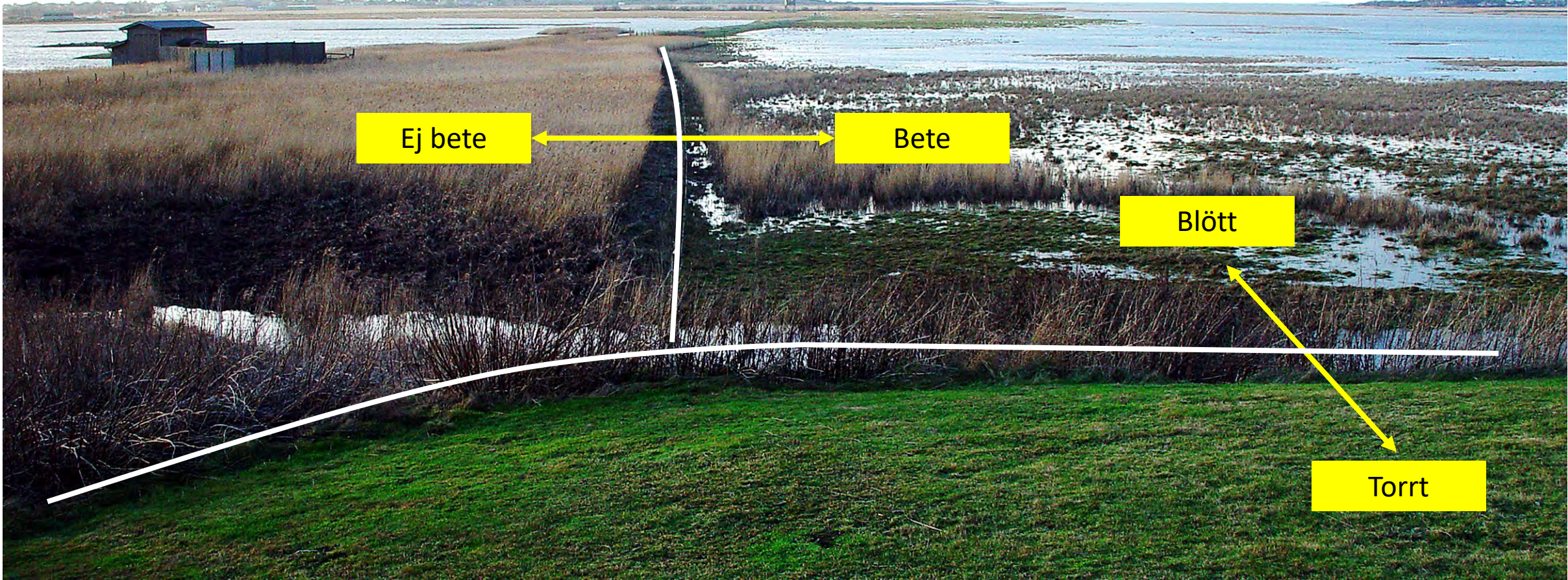
Vilka ekologiska faktorer är det som skapar artrikedom i sidoområden?

För att kunna sköta och bevara biologisk mångfald i en naturtyp måste man veta hur naturtypen formats

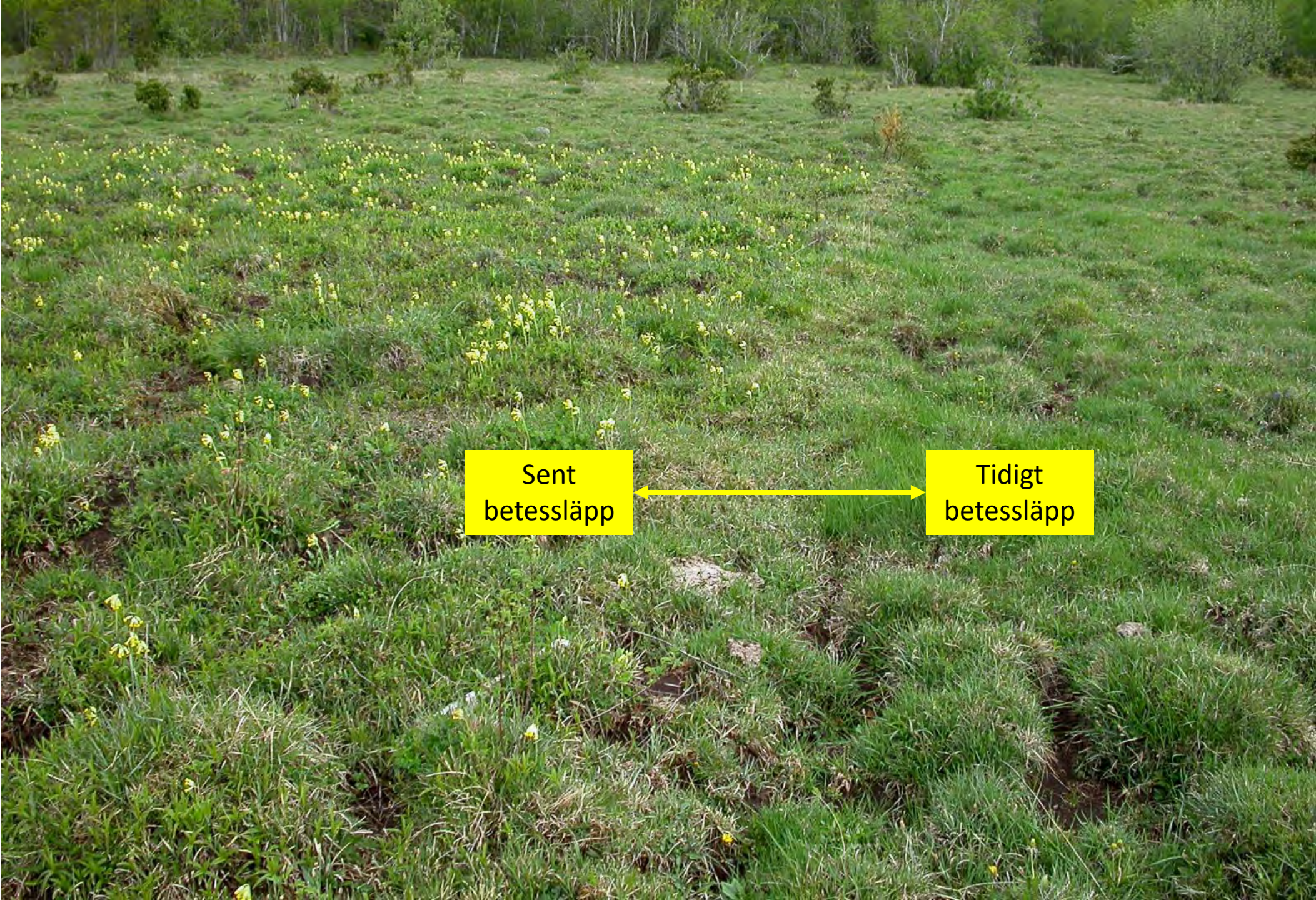

Ekologiska faktorer i betesmark

Ekologiska faktorer
i betesmark

Betesmark

Vi känner till ungefär vilka ekologiska faktorer som formar en betesmark

Ej bete

Bete

Sent
betesläpp

Tidigt
betesläpp

Blöt
betesmark

Torr
betesmark

Och vet ungefär vilken effekt de har i biotopen – och varför

Väg- eller järnvägsbiotop

Vi känner till vissa viktiga ekologiska faktorer

”Slåtter”

Ej slåtter

Sen slåtter

Tidig slåtter

Fuktig jord

Torr jord

Kalkrikt

Surt

Soligt

Skuggigt

Men vet rätt lite om vilken effekt de har i biotopen – och varför

Vi misstänker vissa faktorer

Markstörning

Historiskt och nutida landskap

Successionsstadium

Kunskapsbehov

- En större verktygslåda för skötsel och byggande av artrika väg- och järnvägsmiljöer – rätt åtgärd på rätt plats
- Hur hindra att artrika vägkanter försämras?
- Modifierad skötsel på stationer för att gynna biologisk mångfald
- Landskapets betydelse för artrikedom i vägkanter
- Kontroll av invasiva växter
- Är vägkanten en ekologisk fälla?

Vilka åtgärder behövs för att skapa/behålla artrikedom?

Vilka ekologiska faktorer är det som skapar artrikedom i sidoområden?

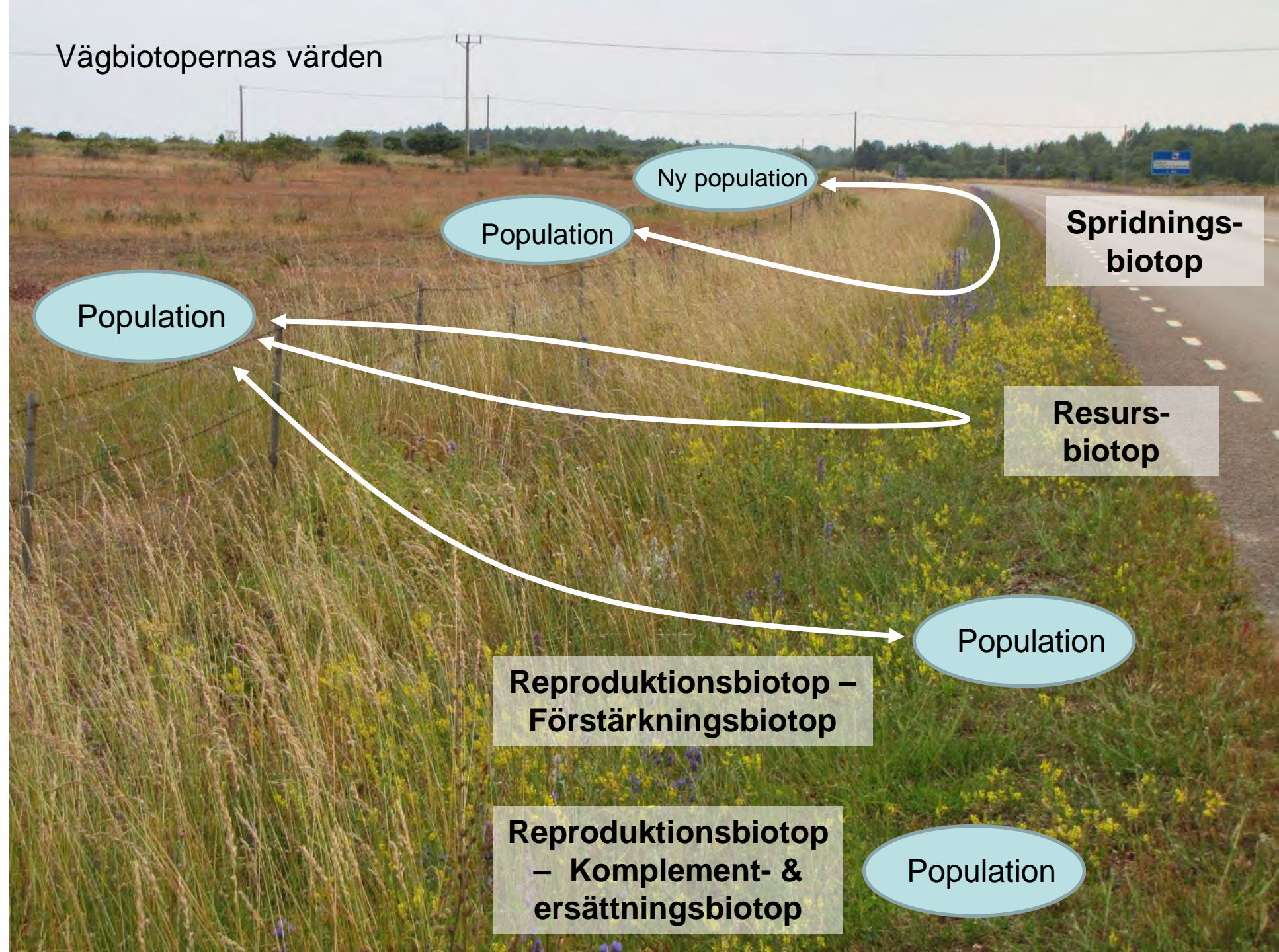
För att kunna sköta och bevara biologisk mångfald i en naturtyp måste man veta hur naturtypen formats

Infrastruktur-biotopernas

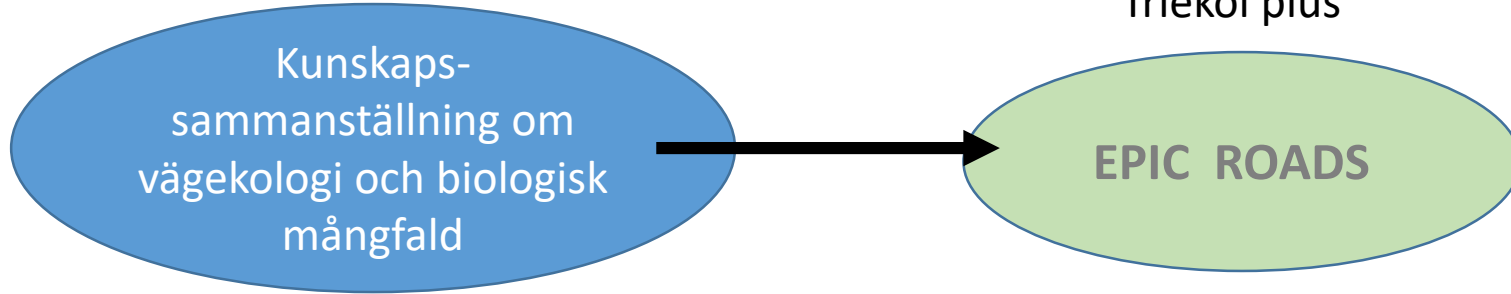

Vi vet rätt mycket om hur infrastrukturbiotoper kan stödja biologisk mångfald i landskapet

Vad har vi gjort?

Vad har vi gjort?

Göra forskning av
Trafikverkets pågående
verksamhet

Dikesrensning, Kumla
David Brobäck-Calais
Länsstyrelsen, Kumla k:n

Dikesrensning, Knivsta
David Brobäck-Calais

Markstörning,
succession,
(åter)etablering
av växter,
Insådd, höutlägg

Vad har vi gjort?

Göra forskning av
Trafikverkets pågående
verksamhet

Slåtter och borttagning
med borstar
Marie Johnson

Stationsslåtter,
markstörning

Metoder för
bekämpning av sly på
stationer (röjning,
rottryckning, skrapning)
Marie Johnson

Varaktighet av
slybekämpning,
markstörning,
succession,
Vegetations-
effekter

Vad har vi gjort?

Skötsel försök

Boxvik, Orust

Vad har vi gjort?

Skötsel försök

Mjölkekilen, Marstrand

Vad har vi gjort?

Skötsel försök

Försök med skrapning,
harvning, sent/tidig slåtter,
borttagning/lämna klipp
Mats Lindqvist

Vad har vi gjort?

Skötsel försök

Försök med skrapning,
harvning, sent/tidig slåtter,
borttagning/lämna klipp
Mats Lindqvist

Markstörning, succession,
slåttertidpunkt, borttagning

Boxvik, Orust juni 2019

Vad har vi gjort?

Skötsel försök

Försök med fräsning på
stationer
Marie Johnson

Markstörning, succession

Vad har vi gjort?

Inventering av
befintliga
vägkanter

Artsammansättning och
miljövariabler

Nyckelfaktorer för
artrikedom och olika typer
av vägkantsbiotoper

Vad har vi gjort?

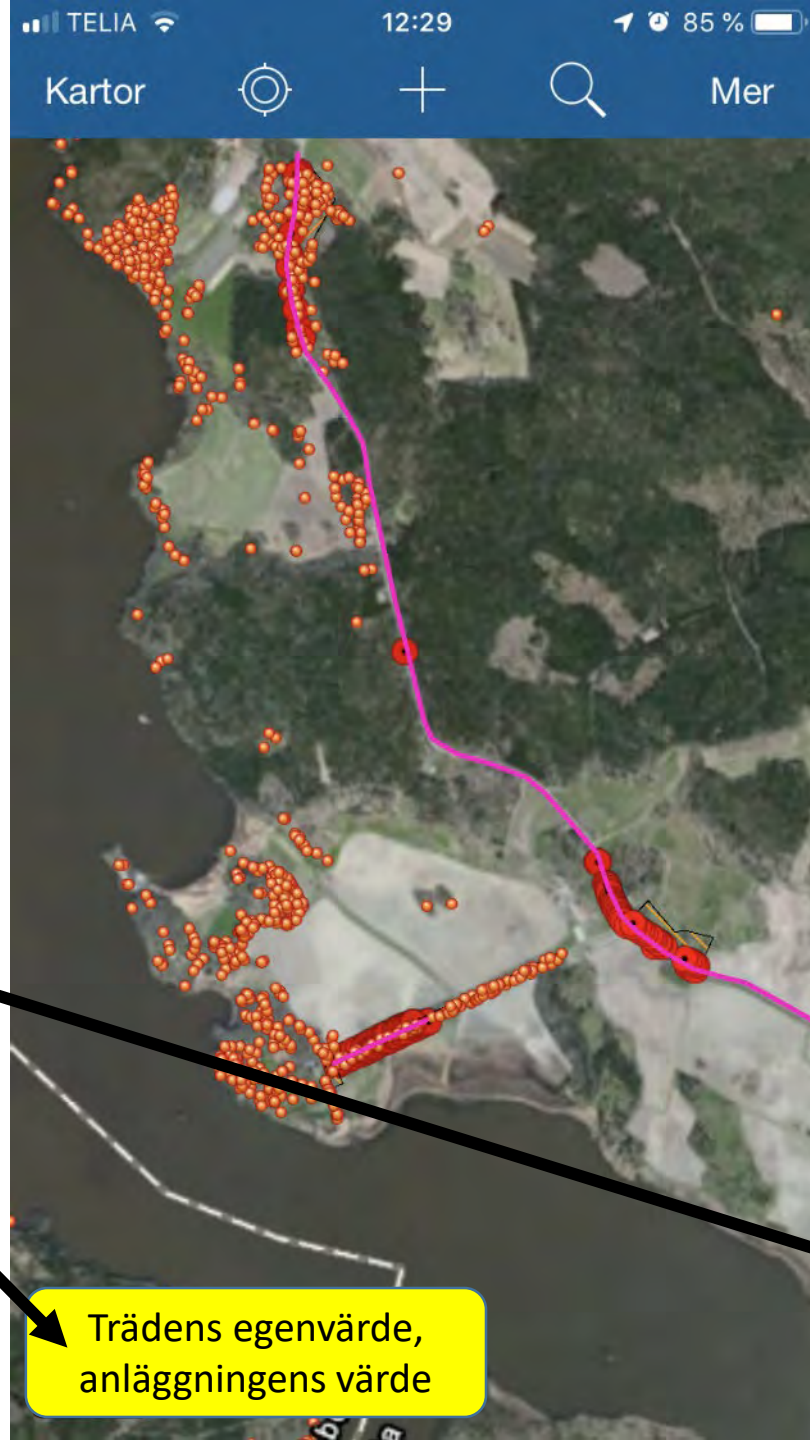
Utveckla inventerings- och värderings-metoder för träd och alléer
Anders Sjölund

Kunskapssammanställning om natur- kulturmiljö- & landskapsvärden hos vägträd

Inventeringsmetod, provinventering, datalagring

Trädens egenvärde, anläggningens värde

Trädens/anläggningens värde i ett landskapsperspektiv

Sammanfattningsvis, föredrag under dagen

Kunskapsbehov

- En större verktygslåda för skötsel och byggande av artrika väg- och järnvägsmiljöer – rätt åtgärd på rätt plats
- Hur hindra att artrika vägkanter försämras?
- Modifierad skötsel på stationer för att gynna biologisk mångfald
- Landskapets betydelse för artrikedom i vägkanter
- Kontroll av invasiva växter
- Är vägkanten en ekologisk fälla?

